

לראות את הקומידיה... לא קומידיה אלא טרגי-קומידיה, שנערכה בהצלחה ע"י להקת המשחקים מכני, עשרת השבטים" בנשיי אות המושל בעירנו...

אין כח בעמי תלמידי החיבים, לתאר לכם את הכיזוה תגהרה, ואשתדל למסר לכם רק בקצרה:

למעלה, על הבמה, כחצי גרן עגולה ישבו כסאות-למשפט שני המשחקים הגדולים אחד מ"מבני עשרת השבטים, באיצטלא שחורה, "מנשטים" אדומים לשרוליו, צוארון אדם וארוד לארד הקפוטה ובלי פאה נכרית לראשו...

לימינו ישב אחד מכני דודנו, מיודעי דת ודיון, מכני "חולדה" הנביאה בעירנו, שידע מ"ראש" וחזוה כרוח הקדש את הפסק דין העתיד, למולם ישבו כשני מנינים משלהם — ולמדו סניגוריה על ה"עבריינים".

כנראה שבני דודנו למדו גם זאת מאתנו, להתנדב בשביל עניו לאומי, וידעו לשיר גם את הפזמון שלנו ביום-כפור: הם קטיגור וקה סניגור מקומי! ולא אחד בלבד, אלא כמה וכמה סניגורים, יותר מעשר רים, שנתקבצו ובאו מכל קצויה-הארץ, שהקל קול עשו וישמעאל שלהם מגסר והולך מהעמק עד ה"הר"...

האולם היה מלא מפה אל פה, כמו אצל "פאוסט", וגם מיפיסטו לא חסר באו. בשורה הראשונה ישבו גדולי הדור, שהתירו להם על דעת המקום ועל דעת הממשלה להתפלל עם ה"עבריינים".

בשורה הראשונה ישבו גדולי הדור, שהתירו להם על דעת המקום ועל דעת הממשלה להתפלל עם ה"עבריינים".

ישבו ר' קוימא, לימינו מאמר ה"מוסגר" ולשמאלו ה"ראים" של עיר-גרוזים וה"שמש" מבני עשו מאחוריהם, כנראה, כדי להטייל אימה על המשחקים... על יתר הספקלים גראו באפיות עגולים ותרבושים לרבי:

עשיתי את אזני כאפרכסת לשמע את זהויון והבנתי מדבריהם כי הנאשמים הטילו זהר"ק (חרם דרבנו קוימא) על הכתירות, ואחד הערים כנגדם ענה לשואלו ונשבע באללה ובנקיטת חפץ, כי אינו מכיר את הואג'י, "קאלאפיסקי" (קלוריסקי בלע"ז) ולא ראה אותו בעיניו. התפרצתי פתאום בצחוק בתוך פנתי, והנה נתכהל תהלה וחשב כי יש שם שר ורנע נקפא דמי בעורקי מפתח פן אתפש במחבואי, לא שחיתי הרבה, נשאתי את רגלי על שכמי ועשיתי "ויברח".

כשאך יצאתי החוצה, התנפל עלי יהודי אחד בטענות ובצעקות: מה כל הטררם הזה? פוק חזי, הוא אומר, מה נעשה שם בר חובות ירושלם: גדודי חילות ושפעת קלגסים, מי כרכב ומי כרגל; אפשר היה להשב באמת כי האויב עומד מאחרי כתלנו ובא לכבש את העיר ירושלם? מה רעש? מה כל החרדה הזאת?

גסותי להסביר ליהודי הנלהב שלי כי ראשית כל אין אני אשם בכל אלה ואך לשוא הוא מתגולל עלי בטענות, והשנית, יודעים הם מסתמא מה שהם עושים. כונתם בודאי היא להפיל אימתה ופחד על בני דודנו מחמת שחוששין ש"בלקיי" מי יודע? שמא לא יזכו הלילה בדיון? והרי כל זכות קיומם פה בארץ של בני "עשרת השבטים", הם ופקידיהם וקציניהם וה"כלי זמר" שלהם מ"הודו" ועד נוש, אינה אלא מפני מדת "רודפי שלום" שהם מצטיינים בה בכל מקום וביחוד בארצנו. הם רודפים ממש את השלום ומשתדלים כידוע, להביא אהדות בין ישראל לישמעאל ולהגן על שני הצדדים ועומרים על המשמר ממש כמו בימי התורכים שהיו חיילים וישמעאלים

מזוינים עומדים בתוך בתי הכנסת של הנוצרים בבית-לחם ובירושלם עיה"ק כדי לשמר על הסדר והשלום בין שני הצדדים...

ואולם היהודי הקטן והרותח שלי טפ" סיקני ואומר: למי תספר כבא-מעשיות? איזה "שלום", איזה חלום? יש כאן פרר בוקציה...

לשמע דבורים כאלה — עפרא לפומיה! — תקעתי את שני תנוכי בשתי אזני וסתמתי 'אותן' יפה יפה וצעקתי בקול: די! די! די!!

ואולם הוא מטומרי כנראה שהוא חרש קצת, וצועק בקול-יקולות: — כן, כן, פרו" בקוצייה אני אומר, ממש כשתי העגלות המ שוריינות של נורטקליו, הזוכר אתה? בטוח אני שבני דודנו שלחו כבר תלגרמים לכל קצוי והארץ ולידידם ה"מטרינינג פוסט" להודיע לכל באי-עולם כי נפל פחד הגויים על ה"רבי", וכל שומרי יום ושומרי לילה לא הספיקו כדי להגן בפניהם על אח"כ... ואני הן לא ראיתי אפילו רגל של כלב במקום הזה? אמר מה שתאמר: זוהי אחיות עינים! זוהי קומידיה! זוהי זוהי, כן, פרו...

וכאן שמתי את שתי ידי על פיו ולקול צעקותיו נתקבצו ובאו חמון יהודים וילדים המצפים אך ורק להזדמנות שכזו, עד שנגש אלי פתאום אחד ממכירי הערבים, אהז בדי רועי ומשכני הצדה, ואמר לי בלשונו בלהש: "שו אל מסחרה?" (מה הצחוק הזה?) בימי התורכים היה מספיק, שקפית זבטיה" (חתי כת שוטר) כדי להטייל אימה ב"קורבאטש" (שוט) שלו על כל העיר, ועכשיו בשביל שלשה, נאבילסיה" הביאו, טאבור" (מחנה) שלם? יאם, מיטל אוולאד זג'אר!" (ממש בילדים קטנים!).

ומה אמר לכם, תלמידי היקרים? במשפט הזה היה הרבה, הרבה מאותו החומר המשובח, שממנו קומידיות נבראות... ביחוד מצוין היה הסוף — ממש סוף אני קודמית, בשביל "עומות"...

כנראה שלמדו בני "עשרת השבטים" מאתנו גם את הפשט'לך, ואת החוקים אפשר גם אצלם לפרש ולבאר, להרחיב ולקצר, הכל לפי מה שכתבו בלוחותיהם. בריתים" על "ההר"... ואין אדם נוקף את אצבעו בכית דין של מטה, אא"כ גוזרים תחלה בבית-דין של מעלה, ולא יפלא איפוא אם יצאו האסירים לחפשי, ובכדי שיהיה החשבון עגול ומתאים אל החוק, הטילו כמו על אותו ה"דייטש" של שלום-עליכם לשלם א' כ"ה'ער (כ"ה ל"מ) בעד מדת הכנסת אורחים שקיימו בו במדת הרחמים, ובני-דודנו ששים ושמחים, שכורי נצחון ממש...

לאחר שירד המסך, קמו כל הנאספים ומחאו כף, כמו ב"תיאטרון" ממש, לאות תודה לכל המשחקים שמלאו את תפקידם באפן היותר רצוי.

ובכן — ! Finito la Comedia! * * * ויש אומרים להיפך: הקומידיה שלנו לא נגמרה, אלא שהיא הולכת ומשכת בארצנו תמיה במחזות שונים ובהמשכים, כמו ב"סינמה" להבדיל, ויום שלשה ליוני זה וזוכה!

אשתקד — הן זוכרים אתם? — דחו את היומא-דגנוסאי של המלכות בלונדון משבת-קדש ליום שני מפני כבודם של ישראל — כנראה מפני שה"רכי" היה אז בלונדון — וצעק ושמעאל, גתשתא הפכו את

ה"יוצרות" ועשו "נדהה" שלא כדרךנו מיום ראשון לשבת מפני כבודם של ישמעאל ועשו ה"רבי" זכר בודאי את מאמר חז"ל ועשה את שבתנו חול כדי שלא יצטרך לבריות כמונו מאח"כ, כדי שיופיע המופתי ב"לפיתו" ! הלכנה והרחבה ויוהר הכמר בקלחתו השחורה והגבוהה, והרב קוק כמזונב" תו הקטנה עם הרב המאיר במצנפתו הגדולה, יכבדו וישבו בביתם במחילה, והפעם, כמובן, צעק ישראל...

הוא אשר אמרתי: ממשלתנו הרוממה מתכונת תמיד אך ורק לטובת שני הצדדים; פעם דחו את בולס לטובת ישראל ופעם סגרו את השערים בפני ה"בולשיביקים" כדי לעשות נה-הירוח לישמעאל. כחר אולי תדהה את סטורס ומתרתים תקרא חזרה את ה"רבי", — מי יודע? — וכך היא הולכת ונעשית ב"ה לבעלת טובה" של שני הצדדים ואי אפשר יהיה לנו להתקיים וזלתח אפילו שעה אחת...

לפני שנים אחדות, בשני לגובמבר, קבלנו במתנה מלונדון את "הצהרת בלפור" ולשמחתנו אין קץ והילולא וחינגא בכל תפוצות ישראל, כידוע, ועכשיו נתנו לבני דודנו מין בקשיש בשם "הצהרת חוסיון" וזרות עמם הברית, הכל-ערכית", והם שכורי גצחון. ביום שנתקבל בעירנו התלגרם הידיע ממכה צעקו בני דודנו בקול רם: "האלאם!" נגמר העניו, ומכרו בראש כל תוצות את בוליהם: "פלשתינה לערבים!" — אגב, לא ראינו בין כל הכולים שלנו אף בול אחד שיהיה כתוב עליו: "ארץ-ישראל ליהודים!" — ואולם חושב אני שסופה של הצהרתם תהיה אי"ה כסופה של הצהרתנו אנו, והצד השוה שבינינו שמרמים את שני הצדדים,

כמו שאמר לי בשבוע זה אחד ממנהיגיהם בשבתנו על כוס בירה בגן-העיר: "לא אילקום ולץ אילנא!", כלומר גם לנו וגם לכם לא יהיה כלום, אלא — ל"אנגליו"... וחשבתו אז על מאמרו של סמילנסקי ב"חארץ" בדבר ה"מושבה אנגלית", שתורגם מי"ב, לשפתם ונשלח ביום השני לכל המשלים בארצנו ל"תשומת לב" מיוחדת... * * *

אגב, לכל אשכת הלילה, רוצה אני לספר לכם רק עובדה קטנה: בשבוע זה גמצאתי באחת החנויות הגדולות שלנו ברחוב יפו והנה נכנס אחד מבני-דודנו, הרור בלבשו ואחד משלישיו של עבדאללאה. בקש לקנות מזכרת של זהב לאדונו או לאחד האפנדים והציע לפניו מנהל-החנות לקנות ספר "קוראן" בכריכה של כסף. ענה ה"רפיק" של האמיר ואמר: לא! יא חוג'ה! צנץ סא באעאראף אקרא! ... (לא, אדוני, איני יודע לערא).

וכשקראתי בשבוע זה את מאמרו של בן-אכ"י על ה"עלבון" הגדול שלנו בדבר התלגרם של חוסיון ו"הכחשתו" של המש"טרה, וביחוד על מנהיגיו המדיניים היושבים בשעת חירום והרת עולם זו בשבילנו בין גלי-האביב" וטובלים בים של בירה ושמפניה על חוף תל אביב, זכרתי פרק קטן, ומענין בדברי הימים: מעשה במלך אחד שישב כהיכלו ושחח לשכרה עם פלגשיו בכלי בית המקדש, בשעה שהאויב עמד עם חילו הכבד מאחורי כתלי בבל, ולפתע פתאום הופיעה לפניו יד נעלמה הכותבת בדיו אדומה על הקיר: "מנא מנא תקל ופרסין", ושם בקווינו כתוב על הקיר: "מנא מנא תקל ופלשתין"...

הוא אשר אמרתי: עם אוישיקין, נעסך

ביש ועם ויצמן — עסק קיש... ואלי דבר יגונב כי בערב יום התלגרם ישבו ממנהיגי הועד הלאומי בישיבת הועד לחקירות עתיקות של ארצנו. דברו על "גזר" ועל "צנון" ועל "יד אבשלום" ועל "אשקלון" ולא זכרו ולא ידעו "מאי-דקאמרי-רבנן" שם בטכח ובלונדון... אכן מוזר הדבר אצלנו: יודעים חוקרינו מה שהיה עמוק תשע אמות בארצנו לפני שלשת אלפים שנה, ואינם יודעים כלום מכל הנעשה היום מעל לאדמתנו ומתחת לחטמם...

ואני עוד בשבתי ברמלה על יד הנצח ובראותי את "התעופה" האוירית, הבנתי מן הנסיונות הראשונים שנעשו ע"י המערך פפים לאן הרוח נוטה, כי כי יש למגדלים הפורחים באויר" שייכות לישראל וסמכות" הפרשה לביתנו הלאומי בארצנו... * * *

ובחג השבועות הזה הלכתי לי לכבוד כתו-תורה להשטתה על קבר המלך דוד בהר ציון, ומצאתי שם בן פורת יוסף, יהודים ויהודיות לרבי צעירים וביחוד צעירות — "בת-שבע" ובת שבע עשרה — שבאו לשפך את מר שיחם, אלא שהפעם נתישבו בני דודנו בדעתם וגזרו גזרה חדשה על הרגלים, שמו מרבדים ודרשו מאח"כ לשל את נעליהם מעל רגליהם כמו במקום המקדש — פרנסה חדשה... כנראה, רוצים בני-דודנו שגם היהודים יהיו "וואטאנים" יחפים כמוהם... וחנה הופיעו תלמידי ביה"ס של הגויים, שבאו לראות בכנות ישראל, כנהוג, ואחד ממנהיגיהם הצעירים, ר' צדוק מבית-דגון, השתדל קבל כחו להכניסם דוקא בלא נעילת-הסנדל, ואולם על השער עמד או שוטר עברי שנהג בהם מדה כנגד מדה, פקר על